

#NoBirdFlu – kampaania taustteave

Linnugripp on väga nakkav viirushaigus, mis mõjutab peamiselt kodu- ja veelinde. Haiguspuhangud võivad laastada kodulinnupopulatsioone, häirida tarneahelaid ja kahjustada põllumajandustootjate elatusallikaid. Samuti võivad need mõjutada rahvatervist.

Euroopas sagenevad linnugripipijuhtumid tavaliselt talvekuudel, mil kogu mandril leiab aset rändlindude ränne ja kogumine. Need linnud võivad kokku puutuda kodulindudega ja nakatada neid viirusega. Oktoobrist 2025 kuni juunini 2026 tuvastati Euroopas ligikaudu 8000 haiguspuhangut. Metslindudel tuvastati haiguspuhanguid neli korda rohkem kui eelmisel talvel. Kodulinnukasvandustes tulenes suurem osa nakkustest kaudsest kokkupuutest metslindudega. See rõhutab, kui oluline on rakendada rangeid bioturvalisuse meetmeid, et piirata haiguste sissetoomist loodusest ja levikut ühest kasvandusest teise.

Hea uudis on see, et lihtsate ennetusmeetmetega on võimalik vähendada viiruse kasvandustesse sissetoomise või seal levimise ohtu. Need meetmed ei puuduta mitte ainult põllumajandustootjaid, vaid ka kõiki kodulinnukasvandustes töötavaid või neid külastavad isikuid, sealhulgas töötajaid, tarnijaid ja muid külastajaid.

Et suurendada teadlikkust nendest meetmetest, korraldavad **Euroopa Toiduohutusamet** (EFSA) ja **Euroopa Komisjon** sel sügisel ühiskampaania, mis on suunatud põllumajandustootjatele ja kodulindudega töötavatele inimestele. Neid lihtsaid juhiseid järgides saavad nad aidata kaasa loomade ja inimeste tervise kaitsmisele, toetada stabiilset toiduainete tootmist ning vähendada kaubandushäireid.

Sihtrühmad ja riigid

Kuigi linnugripp võib puhkeda igas suuruses kasvandustes, keskendutakse 2026. aasta kampaanias eelkõige väikekasvandustele ja koduaias lindude pidajatele. Selle aluseks on uuringud, mis näitavad, et nimetatud rühm ei pruugi olla piisavalt teadlik linnugripist tulenevatest riskidest ja selle ennetusmeetmetest. Samuti võivad sellel rühmal tekkida suuremad raskused meetmete järjepideval rakendamisel.

Kuigi mitmekeelsed vahendid on kõigile kättesaadavad, keskendutakse kampaanias riikidele või piirkondadele, kus on suur kodulinnukasvatus ja mida linnugripp on viimastel aastatel kõige rohkem mõjutanud. Need riigid on Belgia, Hispaania, Itaalia, Madalmaad, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rumeenia, Saksamaa ja Ungari.

Kuidas osaleda?

Ühinege meie loosungiga #NoBirdFlu, jagades kampaaniamaterjale oma võrgustikega.

Kampaania veebilehel on kõigis ELi keeltes kättesaadav teabeallikate komplekt, mis sisaldab järgmist:

- 2 infograafikut juhistega võetavate meetmete kohta;
- plakatid, millel on visuaalsed meeldetuletused põhimeetmete kohta, mida tuleb lõimida igapäevatöösse;
- kasutusvalmis sisu (video, kleebised, postitused), et aidata levitada sõnumit põllumajanduskogukondades ja mujal.

Jagades selgeid ja praktilisi nõuandeid põllumajandusettevõtete bioturvalisuse kohta, saate aidata vähendada linnugripiohtu ja kaitsta kodulinde kogu Euroopas.

Viis ennetusmeedet, millega öelda #NoBirdFlu

Teabeallikate komplekt põhineb meetmetel, millega saavad linnugripi ennetusele ja leviku tõkestamisele kaasa aidata nii põllumajandustootjad kui ka kõik teised linnukasvanduste töötajad ja külastajad.

1. PIIRAKE JUURDEPÄÄSU

- Lubage inimesi, sõidukeid, töövahendeid ja kaste põllumajandusettevõttesse ainult siis, kui vaja.
- Kandke põllumajandusettevõttesse sisenedes alati puhtaid rõivaid ning peske käed ja jalatsid.
- Desinfitseerige iga isik ja ese ettevõttesse saabumisel, eriti kui nad on hiljuti kokku puutunud kodulindude, kodulinnujäätmete või metslindudega.

2. TÄIELIK PUHASTUS

- Puhastage ja desinfitseerige korrapäraselt kõik rajatised, eriti pärast iga tootmistsüklit.
- Eraldage ettevõttes rangelt „puhtad“ (kokkupuutes loomadega) ja „määrdunud“ alad (kokkupuutes välisaladega).
- Hoidke sööt saastest puhtana ja tagage karjale värske ja puhas joogivesi.

3. HOIDKE METSLINNUD EEMAL

- Kasutage linnupidamisrajatistel tugevaid katuseid, kinniseid seinu ja tihedaid tarasid.
- Vältige sööda teisaldamist eri karjade vahel ja tagage, et ettevõtte ümbruses ei ole seisvat vett.
- Piirake välisalad võrgu või traatvõrega ning kontrollige korrapäraselt, et selles ei oleks auke ega avasid. Ka peletusvahendid võivad aidata metslinde eemal hoida.

4. ÜKS LIIK, ÜKS RUUM

- Eri liiki kodulinde (nt kanad, pardid ja kalkunid) tuleb hoida üksteisest eraldi, et vältida haiguste levikut liikide vahel.

5. MÄRGAKE HAIGUSNÄHTE

- Kui märkate karjas midagi ebatavalist, nt vähenenud sööda- või veetarvet, ootamatuid surmajuhtumeid või muid haigusnähte, eriti hingamisteede sümptomeid, siis isoleerige haiged linnud ja pöörduge kohe veterinaararsti või kohalike tervishoiuasutuste poole.
- Mida varem tegutsete, seda suurem on võimalus peatada raske linnugripipuhang ning kaitsta nii ennast kui ka ümbruskonna teisi linnukarju.